

Oppivelvollisuuden suorittaminen kotiopetuksessa

SHL 25.04.2024 § 34
282/12.02/2024

Valmistelija

Sivistysjohtaja Päivi Mäki, p. 040 670 5486, paivi.maki@liminka.fi

Suomessa ei ole koulupakkoa, vaan oppivelvollisuus. Oppivelvollisuusikäisen on osallistuttava asuinkunnan järjestämään perusopetukseen tai saatava muulla tavalla perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot. Oppivelvollisuuden suorittamisen aloittaminen huoltajien vastuulla olevassa kotiopetuksessa sekä oppilaan eroaminen koulusta ja siirtyminen kotiopetukseen perustuu huoltajien ilmoitukseen.

Opetuksen järjestäjä, esimerkiksi Limingan kunta, ei voi kieltää oppivelvollisuuden suorittamista kotiopetuksessa. Kun huoltaja ottaa lapsen kotiopetukseen, huoltajan vastuulle siirtyy lapsen opetus ja oppimisen tukeminen. (PoL 25 § ja 26 §, Oppivelvollisuuslaki 9 §)

Kotiopetuksessa olevan lapsen huoltajia informoidaan heidän vastuustaan huolehtia, että oppivelvollisuus tulee suoritettua. Huoltajia informoidaan myös kotiopetuksessa tapahtuvan oppivelvollisuuden suorittamisen valvontaan liittyvistä käytännön asioista sekä siitä, etteivät maksuttomat oppimateriaalit ja mahdolliset tukitoimet koske kotiopetusta. Huoltaja vastaa opintojen järjestelimestä, kuten opetuksesta ja tarvittavien oppimateriaalien ja -välineiden hankinnasta. Huoltajille kerrotaan, että kotiopetuksessa olevan oppivelvollisen edistymistä valvoo oppivelvollisen asuinkunta. Kunta nimeää tutkivan opettajan, joka valvoo oppivelvollisen edistymistä.

Oppivelvollisuuden suorittamista valvovan koulu rehtori huolehtii, että huoltaja ymmärtää, mitä vastuun ottaminen lapsen oppivelvollisuuden suorittamisesta tarkoittaa huoltajalle. Kotiopetuksessa ei ole esimerkiksi mahdollista vapauttaa oppilasta jonkin perusopetuksen oppimäärään kuuluvan aineen opiskelusta, sillä erityisen tuen päätös voidaan tehdä vain koulussa opiskeleville oppilaille. Oppimääriä ei voida myöskään yksilöllistää. Huoltaja vastaa siitä, että kotiopetuksessa oleva lapsi opiskelee perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisin sisällöin ja tavoittein kaikissa oppiaineissa.

Kunnan määräämä *tutkiva opettaja* seuraa, että kotiopetuksessa oleva oppilas opiskelee opetussuunnitelmaan kirjattujen, ikänsä mukaisen vuosiluokan tavoitteiden ja sisältöjen mukaisesti. Tutkiva opettaja antaa lukuvuoden päättyessä kirjallisen selostuksen oppivelvollisuuden edistymisestä. Kotiopetuksessa olevia oppilaita ei arvioida numeroin. Mikäli huoltaja haluaa, että lapsi saa opinnoistaan perusopetuksen todistusta vastaavan todistuksen, lapsen on osallistuttava *erityiseen tutkintoon*. Tutkinnossa tutkiva opettaja yhdessä tarvittavien muiden opetusalan ammattihenkilöiden kanssa arvioi osaamisen tason suhteessa opetussuunnitelmassa määriteltyihin tavoitteisiin. Erityisen tutkinnon hyväksytyksi suorittaneelle annetaan todistus perusopetuksen oppimäärän suorittamisesta kokonaan tai osittain.

Mikäli huoltaja haluaa ilmoittaa lapsensa kotiopetukseen, rehtori käy huoltajan kanssa keskustelun, jossa käydään läpi kotiopetukseen liittyvät huoltajan vastuut ja velvollisuudet lapsen oppivelvollisuuden suorittamiseksi. Jos huoltaja päätyy kotiopetusvaihtoehtoon, hän tekee

ilmoituksen lapsen siirtymisestä kotiopetukseen Wilmasta löytyvällä lomakkeella. Koulun vastauksessa huoltajan ilmoitukseen kerrotaan valvojan opettajan nimi ja yhteystiedot ja kehoitetaan huoltajaa olemaan yhteydessä valvovaan opettajaan. Vastauksessa on tarkemmat tiedot huoltajalle oppivelvollisuuden suorittamisesta kotiopetuksena.

Lapsen hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että kotiopetuksessa oleva lapsi on tekemisissä ikäistensä lasten kanssa. Siksi kotiopetuksessa opiskeleva oppilas saa Limingassa osallistua koulupäivän jälkeen järjestettävään Suomen mallin mukaiseen harrastustoimintaan. Huoltaja vastaa mahdollisista harrastukseen kulkemisesta aiheutuvista kuljetuskuluista tai kuljetuksen järjestämisestä.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Mäki Päivi
Päätösehdotus	Merkitään tiedoksi.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.